

LUD

Jedynе pismo polskie w Brazylii wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: **Katadu Jan Patka**

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8-11 godz. rano i 1-5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylii 10\$000 z góry, półroczna \$8000; za przesyłką osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się \$3000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Południowej 2-50 dolary; w Urugwaju 3 pezów urugwajskie

Adres Redakcji „Ludu”: Curitiba — Aven. Dr. Jayme Reis 588
Adres dla listów: Curitiba — Caixa Postal 156 — Paraná, Brasil
Adres Telegraficzny: Lud Curitiba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko z góry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 tam do 3 razy 5\$000
Od 1 „ „ „ „ „ „ „ „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 3\$000
Od rocznych ogłoszeń z góry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 tam 3\$000
Ogłoszenia w tekście według umowy

„O POVO“ -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów.

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, Krzywostanowskiego, R. Piekarza — Kubisa. W kiosku przy ul. 15 de Novembro (róg ul. Fl. Peixoto).

Stosunki polsko - czeskie

(Korespondencja z Poznania)

Kilka tygodni temu, Czechosłowacja obchodziła uroczyste swoje święto narodowe Z tej okazji i Poznań zmanifestował swe szczere i głębokie sentymenty, jakie żywi dla bratniego narodu słowiańskiego. Miast opisywać przebieg akademii, jaka się z racji tego święta odbyła w Poznaniu, przyjrzyjmy się raczej rozwojowi stosunków polsko-czeskich.

— Od lat tysiąca oczekuje sprawa porozumienia polsko-czeskiego i nawiązania między obu bratnimi narodami jak najściślejszych węzłów przyjaźni i najdalej posuniętej współpracy — swego właściwego rozwiązania. Gdyby ta kwestja była rozwiązana za Bolesława Chrobrego — na co wówczas już się zanosiło — zachodnia Słowiańszczyzna utworzyłaby w środku Europy potężny, granitowy blok państwowy, dla którego nie straszną byłaby żadna potęga. Tam, gdzie dzisiaj wznoszą się mury Berlina i Drezna, rozbrzmiewałaby po dawnemu mowa słowiańska, a ziemię między Łabą i Odrą nie byłyby teatrem jedynie w dziejach Europy tragedji. Jaka byłoby powolne konanie wycinanych w pień i tępionych na wszelki sposób szczytów słowiańskich, odwiecznych ziem tych włodarzy. — Gdyby kwestja ta była rozwiązana za Jagiellonów — do czego była sposobność — historia Europy inną potoczyłaby się koleją. W sercu Europy, na gruzach Słowiańszczyzny, nie wyrósłaby oparta na gwałcie i przemocy pruska potęga, która złowrogo zaciężyła nad naszymi losami ludów europejskich, a i w tej chwili przez swoje tendencje odwetowe i rewizjonistyczne, nie pozwala im zasnąć dobrodziejstw tak upragnionego przez nie pokoju. Niebezpieczeństwo grozi tak Polsce jak i Czechosłowacji. Trzeba znać psychikę niemiecką, której jedną z cech zasadniczych jest niczem nie pohamowana i niczem nienasycona żądza zaboru i grabieży. Dziś wszelkie wysiłki niemieckie kierują się przeciwko Polsce, jako bardziej silnej i niebezpiecznej; jutro przyjdzie kolej na Czechosłowację, która — jak powiedział teraźniejszy jej prezydent T. G. Masaryk — nie może istnieć bez wolnej Polski. Dla odwrócenia tego niebezpieczeństwa rzeczą konieczną jest porozumienie się w celu utworzenia wspólnego bloku obronnego. — Lecz nie tylko motywy polityczne przemawiają za koniecznością zjednoczenia polsko-czechosłowackiego. W równej mierze nakazują je względy gospodarcze. Organizmy

gospodarcze obu krajów wzajemnie się dopełniają i są jakby stworzone na to, aby „jak najściślej z sobą współpracować. Bliższe badanie produkcji wytwórczej obu krajów wskazuje, że blok gospodarczy polsko-czechosłowacki byłby prawie samowystarczalnym (z wyjątkiem oczywiście surowców, których żaden z dwu krajów nie produkuje). Unja polityczna winna więc iść w parze z unją gospodarczą. Jednym z bardzo ważnych powodów, przemawiających za polsko-czechosłowackim zbliżeniem i znakiem je ułatwiających, jest wspólność kulturalna obu narodów. Pomijając już podobieństwo języków, których różniczkowanie i dzisiaj jest nieduże, stosunki kulturalne między dwoma bratnimi narodami istniały od zarania najszych dziejów. Stamtąd przyjął się chrześcijaństwo, stamtąd płynęła oświata nie tylko za Mieszka i jego najbliższych następców, ale w ciągu całego średniowiecza. Wpływy te przetrwały do końca XVII wieku. Kiedy zaś po dwóch bezmała stuleciach Czesi, wykreśleni —

tak samo jak Polacy — nie tylko z map geograficznych, lecz nawet z liczby narodów żyjących, ocknęli się znów do świadomego swych celów życia narodowego, kiedy pod przewodem takich ludzi, jak Dubrowski, Jungmann, Hanka i innych wzięli się z całym zapędem do przywrócenia pogardzonej od dwóch stuleci gwiazdzie chłopskiej godności czeskiego języka nowożytnego i do wskrzeszenia piśmiennictwa czeskiego — wówczas, na przełomie XVIII i XIX wieku zaznaczyły się w Czechach bardzo silne wpływy nauki i literatury polskiej, o czym wprost rewelacyjne wiadomości przynosiła niedawno wydana książka prof. Marjana Szykowski p. t. „Udział Polski w czeskim odrodzeniu narodowym“. — Z tego, co wyżej powiedzieliśmy, wynika, że z którejkolwiek strony spojrzymy na zagadnienie polsko-czechosłowackie, wszędzie narzuca nam się nieuchronna konieczność jak najściślejszego zbliżenia i współpracy. Jeżeli konieczność tę zlekceważymy — mówię tu o Czechach i Polakach — droga za to w przyszłości będziemy musieli zapłacić. Tak, jak zapłaciliśmy już w przeszłości.

Alfons A. Sikorski.

„Religia, moralność i polityka winny współdziałać harmonijnie“

MÓWI PROF. FURTADO

Profesor Ekonomii Politycznej i Prawa Administracyjnego na fakultecie w Ouro Preto w Minas Geraes, p. Furtado de Menezes, odpowiadając na ankiecie pisma „A Patria“ oświadczył, że byłoby ideałem, by istniała łączność Kościoła z Państwem, ponieważ — dodał p. Furtado — religia, moralność i polityka są

to trzy siły, które powinny działać harmonijnie dla ludu i postępu całego Narodu. W sprawie małżeństw, uczony brazylijanin dodał: „zwalczam rozwody nie tylko ponieważ jestem katolikiem, lecz i dlatego, ponieważ rozwód zaliczani do największych klęsk, które mogą spaść na naród“.

»Kto jest twoim kandydatem?«

Diennik „Diario Carioca“ zamieścił ankietę pod tytułem „Kto jest twoim kandydatem?“. Chodzi tu o stawianie kandydatów na stanowisko prezydenta Republiki. Między innymi generał Góes Monteiro, odpowiadając na ankiecie, oświadczył, że jest zadowolony z stanowiska prezydenta konstytucyjnego Republiki obrano człowieka cywilnego. Generał Góes Monteiro oświad-

czył dalej, że dałby swój głos na p. Getulio Vargas'a, ponieważ taki wybór zapewniłby tę korzyść, że utrzymałby się ciągłość w administracji, wprowadzonej przez nowy reżim, a tem więcej oznaczałoby to zgodę przedstawicieli narodu na utrzymanie tego samego reżimu, który został wprowadzony siłą wojskową w październiku 1930 roku.

Coraz więcej produkuje się złota w BRAZYLJI

Pewien poważny finansista oświadcza, że ilość złota powiększa się coraz bardziej w całym świecie.

W ostatnich latach w różnych krajach odkryto bogate złoża złota. Finansista ów powiada, że wkrótce nastąpi nadprodukcja złota.

W samej Brazylii w wielu Stanach odkryto bogate złoża złota, lecz dotąd wydobywa się złoto na większą skalę jedynie w Stanie Minas Geraes.

Pomimo, że z biegiem lat wydobywa się coraz większe ilości złota, nie traci ono na wartości, owszem cena jego poszła ostatnio w górę.

Departament Statystyczny Stanu Minas Geraes podaje ciękkawą w tym względzie liczbę.

W roku 1920 wykopano 3.887.676 gramów złota wartości 6.675.140\$000; w następnym roku 1921 wykopano 4.535.753 gram wartości 15.421.560\$000; w 1931 r. wykopano 3.932.830 gram wartości 37.340.292\$000. Zatem w ostatnich latach zwrot stał się nie tylko produkcją, ale także ceną złota; gdy bowiem w r. 1920 za gram złota płacono \$1717, to w 1930 r. gram złota płacono 9\$439. Do zwykłej cen złota przyczynił się niewątpliwie także spadek mil-rejsa.

W São Paulo panuje zgoda i spokój — OŚWIADCZYŁ GENERAL WALDOMIRO LIMA

Z Rio donoszą, że przybył tam niespodzianie generał Waldomiro Lima, interwenter Stanu S. Paulo.

Generał Waldomiro udał się następnie do Petropolis i tam długo konferował z dr. Getulio Vargas'em. W czasie tej konferencji dyktator zaaprobował wszystkie ostatnie rozporządzenia wojskowego gubernatora S. Paulo, a zwłaszcza posunięcia dotyczące Instytutu Kawowego. Szef Rządu zapraszał generała Lima, by na stałe objął stanowisko interwentora stanu S. Paulo, ponieważ obecnie, kiedy rewolucjonisci poddali się zupełnie, nie byłoby usprawiedliwionem dalsze rządy wojskowe.

Następnie generał Waldomiro Lima konferował z ministrami Oswaldo Aranha i Juazelem Taworą, oraz z pp. Ary Parreiras i João Alberto.

—
Kap. General Waldomiro Lima

Papież Pius XI. ogłosił ŚWIĘTY ROK

1900-LETNIA ROCZNICA ŚMIERCI ZBAWICIELA

W wigiliję Bożego Narodzenia Ojciec święty wygłosił przemówienie. W mowie tej Papież wspominał o cierpieniach, zadanych Kościołowi i wiernym w Hiszpanji, Mekayku i Rosji i wskazał nieporozumienia oraz brak ufności między społeczeństwami i rządami, co w konsekwencji przetrzała i pogłębia kryzys ekonomiczny, sprawiając, że niedoła biednych pracujących staje się coraz cięższą. Wspomniał także o radosnych wydarzeniach, jak tryumfalny kongres eucharystyczny w Dublinie, rozwój misji i instytucji misyjnych, wspaniały rozrost Akcji katolickiej i przykłady bohaterstwa aż do męczeństwa wiary biskupów, kapłanów, zakonników i wiernych we wspomnianych krajach, Pius XI wyraził zadowolenie z powodu zawieszenia broń między wojskami Boliwji i Paragwaju na czas Bożego Narodzenia.

Papież skorzystał ze wspólnego wyznaczenia Marconi, celem bezpośredniego zwrócenia się do Episkopatu, kapłanów, zakonników, zakonnic, a zwłaszcza misionarzy, wiernych, neofitów, katechumenów i katechetów z życzeniami wszelkich łask Bożych, pocieszenia

i uświęcenia. Ojciec święty życzy również wszystkim ludom pokoju, wzajemnej ufności, szlachetności, które ułatwiają pracę i zmniejszają ciężary życia. Ale Namiestnik Chrystusowy nie tylko składa życzenia, ale zwraca się również z innym jeszcze wezwaniem do całej ludzkości.

Zbliżający się rok 1933, zgodnie z tradycją powszechną, jest 1900 ną rocznicą Boskiego dzieła Odkupienia. Nauka nie potrafi kategorięcznie stwierdzić czy rok 1933 jest rocznicą tych wydarzeń ale według niej większe istnieje prawdopodobieństwo co do roku 1933, względnie 1930, niż co do 1934. Dlatego Papież wzywa wszystkich chrześcijan do świętowania w obecnym roku tego wielkiego jubileuszu śmierci Chrystusa i całego szeregu, związanych z nią faktów.

Papież poleca, by uroczystość trwała przez cały rok i ogłasza święty jubileusz odrodzenia moralnego, tak koniecznego w dzisiejszych czasach odnowienia państwa i pogoni za pieniądzem. W celu objęcia okresem jubileuszowym również 1934 roku oraz umożliwienia Episkopatowi, duchowieństwu i wiernym odpowie-

udzielił wywiadu Agencji Uniao, w którym, między innymi, oświadczył, że w São Paulo panuje zupełny spokój.

Ruch handlowy powrócił do normalnego swego rytmu i wszystko idzie w pełnym biegu. Panuje zaufanie, ponieważ nastąpiła zgoda i spokój.

Następnie Waldomiro dodał: „O polityce nie warto mówić. Jeżeli w S. Paulo jest zgoda i spokój, to słusznym jest, ażeby zlikwidować rządy wojskowe, które były zaprowadzone, gdy tego wymagało wzburzenie umysłów.“

Gen. Lima zwierzył się następnie, że po powrocie swym do S. Paulo zamianuje sekretarzy rządu.

Paraná

NOWY PREFEKT W PONTA GROSSA.

Prefektem w mieście Ponta Grossa został zamianowany podpułkownik Piotr Scherer.

ZŁODZIEJE WŁAMALI SIĘ DO KOŚCIOŁA W CAMPO LARGO.

Od kilku tygodni w Paranie grasuje szajka opryszków, która systematycznie zakrada się do kościołów i okradła skarbanki.

Niedawno temu, złodzieje okradli kościół w Ponta Grossa, tydzień później usiłovali włamać się do kościoła parafjalnego w Santa Felicidade, a w ubiegły piątek w nocy zapewne ta sama szajka złodziei zakradła się do parafjalnego kościoła w Campo Largo; złodzieje zbrali pieniądze ze skarbanki.

TRAGEDJA W RODZINIE POLSKIEJ.

Z Villa Virmond donosi nam nasz korespondent o smutnym wypadku jaki tam niedawno się wydarzył.

Kolonista p. Władysław P. wdowiec, ożenił się z panną Heleną, córką Pawła K.

Małżeństwo nie było szczęśliwe. Wkrótce żona odeszła męża, i zniechęcona targnęła się na swe życie.

KURYTYBA

POWRÓT P. GEN. KONSULA STANIEWICZA.

W ubiegły piątek powrócił z Rio de Janeiro do Kurytyby Dr. Roman Staniewicz, Generalny Konsul R. P.

ZAGADKOWE MORDERSTWO

W nocy z ubiegłego poniedziałku na wtorek przy ulicy Conselheiro Barradas w mieście pod nr. 1023 rozegrała się tragedia w której padła ofiarą życia młodej matki.

Sąsiedzi słysząc odgłosy wystrzałów rewolwerowych, zaniepokojeni, pośpieszyli do mieszk. skąd doszedł huk.

Pierwszy pośpieszył p. Jan Urbano; oczom jego przedstawił się straszny widok; na łóżku spozstrzegł w kałuży krwi swą wnuczkę, Edelsorę, która od czterech lat była żoną Raymondą Lins'a i matką dwojga małych dzieci. Martwa ręka zamordowanej obejmowała jeszcze ciało śpiącej jednej córki; druga córka leżała obok w kolebce.

Zaalarmowano policję, która w tej chwili zjawiała na miejscu, gdzie niedawno dokonano zbrodni.

Po krótkim śledztwie, przeprowadzonym przez policję, ustalono, że Idelsora Rocha Lins została zamordowana podczas snu; trzy kule rewolwerowe tkwiły w kości ciemieniowej.

Kto dokonał tak strasznego morderstwa?

Podejrzenia padają na Raymondę Lins'a, męża zamordowanej; sąsiedzi twierdzą, że nie

Wspomnienia z lat dawnych i refleksje stąd wynikłe

Był to rok pański 1911, kiedy to masa opornych z „Ziemi i krwi“, a także i innych „Królewaków“ z gubernji Lubelskiej i Siedleckiej emigrowała do wyprawzonej i złotodajnej Brazylii, gorąco zachwalanej w różnych broszurkach przez eks. ks. J. Anusza.

Po różnych przejściach i wypadkach mniej lub więcej przykrych, dotarliśmy do Kurytyby, a po paru tygodniach odjechaliśmy do Ponta Grossa, gdzie znów zatrzymaliśmy się na pewien czas.

Wydarzyło się, że w owej Ponta Grossie jednemu z emigrantów, nazwiskiem Julian Jankowski, zmarło dziecko. Grupa emigrantów złożona z Budniwieskiego Al. sp. Wojtowicza, sp. Łuczynskiego, Pientasa i wielu innych odniosła dziecię do kościoła celem pokropienia. Szczęśliwym czy nieszczęśliwym trafem zdążył na nabożeństwo. A była to uroczystość Matki Boskiej Szkapierzej. Na kazalnicy wszedł ksiądz. Emigrantom aż w oczach błysnęły, bo mieli posłuchać po raz pierwszy od tylu tygodni na ziemi brazylijskiej, polskiego kazania.

Jednakże, czekał ich zawód! Ksiądz po odczytaniu odpowiedniej ewangelji, zaczął kazanie mówić, ale pozał się Boże, w jakim języku. Niemilosiernie kaleczone i przekracane słowa i wyrazy polskie ranily niby ostrzami sztyletów serca spragnionych słowa bożego w ojczystym języku, polskich wygnañców.

W duszach emigrantów coś zawyło, coś, jakby obuchem uderzyło w ich festestwa... Więc po toznosili różne szczykany przesła-

dowania i byli gnębieni za wiarę, aby tu na wolnej ziemi słyszeć takie kazanie, które najodporniejsze ucho polskie drażnić może? I nie płacząc, ale wyjąc z bólu, grupa ta, ci męczennicy za tę samą wiarę wypadli z kościoła, nie czekając na pokropienie zwłok.

Dzisiaj kiedy zastanawiamy się nad wypadkami zaszlemi i rozgrywanymi się ostatnio w tej samej Ponta Grossie, przychodził mi na myśl owo kazanie, którego wprowadzie nie byłem świadkiem, gdyż byłem małoletnim, ale, które słyszałem z ust wiarygodnych.

Przychodzę w ten sposób do wniosku, że Ponta Grossa jako teren i placówka polska najbardziej opuszczona, najbardziej pozabawiona opieki czysto polskiej, pozabawiona przedewszystkiem księdza, władającego poprawnie mową polską, przyjął z otwartymi ramionami p. Bartnickiego, tem bardziej, że jest to człek władający poprawnie językiem polskim. Wiadomo bowiem, że organizm zagrożony ratuje się tak silną narkozą jak morfina. Za taką morfinę, na gruncie pontagrossińskim, śmiertelnie zagrożonym, uważam działalność p. Bartnickiego.

Pontagrossiacy po chwilowem upojeniu się i ubezwładnieniu nową narkozą, winni wyrzeźwić i doróść do wypełnienia obowiązków obywatelskich i katolickich, żądając odpowiedniego duchownego, któryby ich potrzebny duchowne w nieskalanej polskiej mowie mógł załatwiać.

Szkoła i kościół polski winne być dewizą ich życia społecznego.

Waldis.

Rio Claro 28—XII—32.

Samoczytająca się książka

NOWY WYNALEZEK FRANCUSKI

Samoczytająca się książka jest wynalazkiem francuskim. Książkę stanowi poprostu zwój taśmy, podobnie jak filmu kinematograficznego. Sporządza się ją sposobem mechanicznym, przyczem zamiast odbijającej się czcionki drukarskiej zostaje użyty głos recytatora, który głośno odczytuje do mikrofonu tekst autora.

„Książka“ jest kopją z nagrania. Do „czytania“ potrzebny jest tylko aparat, składający się zasadniczo z komórki fotoelektrycznej, pobudzającej do brzmienia mikrofonu telefoniczny, lub zwykły głośnik. Książkę można odczytywać dowolną ilość razy, bez śladów użycia.

Jaka jest zasada zapisywania i odtwarzania głosu? Do „nagrywania“ książki służy mikrofon połączony z ampli-

fikatorami (wzmocniaczami), które zasilają podkowiasty elektromagnes. Między biegunami tego elektromagnesu umieszczona jest bardzo delikatna płytka, zakończona cienkim ostrzem kształtu diatki. Czysta taśma przesuwa się pod tem ostrzem, które na jej nieprzezroczystej powierzchni ryje głębsze, lub płytsze brzozy. Wyprodukowana w taki prosty sposób taśma (względnie jej kopja) stanowi gotową już książkę samoczytającą. Równie prosty jest aparat, służący do odtwarzania zapisanego tekstu. Taśma stanowiąca „książkę“ przewija się pod wiązką promieni świetlnych, które przenikają w większej, lub mniejszej sile przez brzozy i działają na komórkę fotoelektryczną.

Uprasza się o liczne odwiedzenie czyteln. Wstęp bezpłatny.

São Paulo

SPIRYTYŚCI ZWOLENNIKAMI NAGOŚCI.

Czasopismo „Estrela do Sul“ z Porto Alegre donosi, że policja paulistańska urządziła rewizję w namiocie spirytystów, której przewodniczył dr. Leal de Souza.

Policja stwierdziła, że wiele osób tam się znajdujących miało na sobie tylko bardzo lekkie i niki odzienie, obrażające moralność.

TO I OWO

— W Uberaba fazender José Caetano Borges, sprzedał jałową „zebu“ za 50.000\$000. — Victoria samolot „B.F.5“, który zdążył do Tabatinga, przy lądowaniu zaplątał się

w druty elektryczne i wpadł na fale morskie.

— W mieście São Borja major Aureliano Lima de Moraes Coutinho, zabił swego przeciwnika; oburzona ludność, pomimo obrony udzielonej Continowi przez policję, zlincowała mordercę.

— Prezes Krajowej Rady Kawowej, p. Mauro Roquete Pinto podał się do dymisji; rząd przyjął jego dymisję.

Dramatyczna

PRZYGODA FRANCUSKIEGO MIJONARZA W CHINACH

Korespondent pisma „Chica go Tribune“ donosi z Mukdeno o porwaniu przez bandytów chińskich francuskiego misjonarza ks. Juliana Rolland'a, syna pułkownika Rolland'a z Lille.

Bandyci porwali misjonarza w okolicy Czang-Czung i mężczyli go w okropny sposób przez trzy dni. W drodze do obozu ich, bandyci rozebrali misjonarza do naga, przywiązali do konia i bijąc go nieładzko kazali mu biec po śniegu mimo ostrego mrozu. Po przybyciu do obozu, misjonarz, w oczekiwaniu swojej „kolejki“ musiał przyglądać się straszny scenom barbarzyństwa.

W obozie bandytów znajdowało się już kilku jeńców chińskich, którym bandyci poobcili nali uszy i powylupywali oczy, poczem znęcali się nad nimi tak długo, aż śmierć wybarwiła ich z męzarni. Misjonarz miał spółkę ten sam los. Na szczęście jednak nadeszły regularne oddziały armji chińskiej i nieszczęśliwy misjonarz, po 3-dniowej katorze mógł powrócić do swego domu w Czang-Czung.

Telegramy

— We Lwowie zmarł uczony polski, prof. Oswald Balzer przeżywszy 75 lat życia; zmarły uczony był obdarzony dla swych zasług na polu nauki tytułem honorowego doktora wszystkich uniwersytetów w Polsce, uniwersytetu w Pradze czeskiej a nadto był członkiem honorowym licznych polskich i zagranicznych towarzystw naukowych.

— W miejscowości Kamezyce, w okolicach Katowic, trzech agitatorów niemieckich przekroczyło niespostrzeżenie granicę polską i rozrzuciło w niej wielką ilość ulotek treści komunistycznej.

— Ambasador Polski w Paryżu, Chlapowski doręczył Prezydentowi Republiki Francuskiej oznaki orderu „Orla Białego“.

— Rząd francuski przygotował projekt podwyżki opłaty celnej od importu kawy.

— W Niemczech prezydent Hindenburg z okazji Świąt Bożego Narodzenia uwolnił 15 tysięcy więźniów politycznych.

— W Rosji rząd sowiecki wydał dekret, który mówi, iż żywność będą otrzymywać tylko, ci którzy pracują.

— W Barcelonie pożar zniszczył olbrzymie magazyny; szkody dochodzą do 80 milionów franków.

— W Północnej Ameryce w kopalni węgla Moweaqua, wybuch gazów zasypał 54 górników.

Walne Zebranie

Związku Polskiego naznaczone na 22-go stycznia b. r. nie mogło się odbyć z powodu nie zjawienia się wymaganej liczby członków.

Wobec powyższego Zarząd Związku Polskiego komunikuje zainteresowanym, że następne Walne Zebranie odbędzie się bez względu na ilość przybyłych członków dnia 5-go lutego 1933 o drugiej godzinie po południu w Związku Polskim.

Liczne przybycie członków jest bardzo pożądane. Prezes: Franciszek Luchowski

Do Czytelników

Szanownych Czytelników upraszamy o uregulowanie należnej, oraz wpłaconie za rok obecny, prenumeraty.

Prenumeratorem zalegającym, a na nasze wezwanie nie uiszczającym się z należności, dalszą wysyłkę tak „Ludu“ jak i „Przyjaciela Rodziny“ wstrzymujemy.

Szan. PP. Agentów, którzy dotąd nie zdali sprawozdań za rok 1932, upraszamy o jaknajprędzej nadesłanie zebranych sum z prenumerat „Ludu“, „Przyjaciela Rodziny“ i należności za Kalendarze „Ludu“ z 1933 roku.

Administracja.

KALENDARZE „LUDU“

Z wielu miejscowości donoszą nam Szan. Panowie Agenci, że Kalendarze „Ludu“ już dawno rozprzedali i proszą o dalsze, bo ludziom bardzo podobają się; są bowiem Kalendarze „Ludu“ stosunkowo tanie (2\$500), zawierają piękną treść i wspaniałe fotografie.

Podobno w kilku tylko miejscowości, gdzie za wiele Administracja wysłała Kalendarzy, jak nas doszły wieści, p. p. Agenci obawiają się, że ludzie nie rozbiórą wszystkich kalendarzy.

Jeżliby tak rzeczywiście było, upraszamy pp. Agentów, ażeby przed 15-tym lutym powiadomili Redakcję ile pozostało im kalendarzy, a wtedy damy polecenie dokąd należy wysłać nierozsprzedane egzemplarze.

Administracja.

WYCHOWANIE.

W pewnem towarzystwie rozmawiają o wychowaniu dzieci. Jakis szczipły drobny pan gorąco występuje przeciw chłoscie.

— Pod żadnym warunkiem dziecka nie wolno uderzyć, — woła — sam mam czterech synów a załem i duże doświadczenie.

— Czterech chłosców? I nigdy pan żadnego z nich nie uderzył?

— Nigdy. — zapewnia ojciec czterech synów. — chyba tylko wyjątkowo we własnej obronie.

SZCZERY.

— Ładna sprawa — tu jakiś nieopon wymyśla ci w liście od gąganów lampartów, obwieściów, lajdaków i oszustów. Któżto taki?

— Niemam pojęcia! Chciałbym tylko wiedzieć, skąd on ma'nie zna?

TAJNY.

Włóczęga stoi przed sądem. — Imię i nazwisko? — Hieronim Graba. — Zawód? — Radca! — Co, radca? Jakoś o tem w protokole niema wzmianki. — Bo ja jestem tajnym radcą, więc nikt o tem nie wie.

KUPNO

Gość na tandecie kupuje starą marynarkę, ale kiedy zaczyna się jej dobrze przyglądać, zwraca się z oburzeniem do kupca:

— Co mi pan sprzedaje, w tej marynarce jest pełno moli...

— No, a co, pan za pięć milów chciałby mieć jedwabniki?

Sanguel Sanguel Sanguel

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedne lekarstwo, które po 20-letniemu używaniu go, zabezpieczy i uchroni każdego od suchot.

Działa ono:

- 1) Ogólne postępowanie sił i natychmiastowe powrót apetytu.
- 2) Uśmwa zupełny ból głowy, bezsenność i nerwowość.
- 3) Zwalcza radykalnie przynębianie i podnieca chęć do życia.
- 4) Powiększa ciężar ciała aż do 8 kg.

Choroby raka można uniknąć ponieważ jest to zgrubianie potasu w pewnej części ciała.

Kalcjum rozpuszcza potas Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka.

Sanguenol jest to wynalazek naukowy.

Powyżej wymienione szczegóły są opinią wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro.

Do nabycia w całej Brazylii.

UWAGA! CASA DAS SEDAS

PRZENIOSŁ SWÓJ SKŁAD Z TRAVESSA OLIVEIRA BELLO NA RUA 15 DE NOVEMBRO N. 21.

Klinika Dentystyczna

JAN SKALSKI
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.
Rua Aquidabam 501 - Curitiba

KLINIKA DENTYSTYCZNA

Kazimierz Mitozuk
Chirurg-Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny.
Specjalność: Złote mostki i płyty kau czkowe.
Aven. Luiz Xavier 128 (sobrado CURITYBA

Baczność!

Wszystko po cenach zniżonych. Książki do nabożeństwa - wielki wybór. co dopiero nadszedł z Europy! - Obrazy religijne, figury kościelne, korpulentnic ki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przybory szkolne. Drukarnia i introligatornia. - Fabryka pieczętek gumowych i metalo wych.
C. E. SCHULZ & COMP.
Rua Barão do Serre Azul 66-72 CURITYBA - Paraná

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich, wiedeń skich i paryskich szpitalach.
Praktyka ogólna.
Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pecherza i włosów.
Klinika dla dzieci. - Leczy żylaki oraz rany na nogach bez operacji.
Leczy sztucznie promieniami Diatermia Konsultorj m: Nad Pharmacia »Brasil«. Praca Tiradentes 390. Przyjmuje od 12 do 1 szeji i od godz. 4-ej do 6-ej.
Rez: Rua Comendador Araujo 970 - Telefon 424

CHARUTARIA WINTER

Dawniej Korbel
RUA JOSE BONIFACIO 132
Donosi swym Szan. klientom, iż składy swe przewozi na ulicę JOSE BONIFACIO 110 do lo kalu dawniejszej CASA BRASIL
Za właściciela: Florecki

Mala Real Ingleza

»H. Patriot: 30 go stycznia do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.
-0-
Do Montevideo i Buenos Aires:
H. Chieftain 7 Lutego
Almanzora 14 »
Darro 17 »
H. Princess 21 »
-0-
Z Santos do Europy:
H. Patriot 30 Stycznia
H. Monarch 13 Lutego
Almanzora 25 »
H. Chieftain 27 »

Sprzedaje się szyciarki 3-ciej klas, do Europy: jak do Polski, Lotwy Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Au striji, Rumunji, Bessarabji.
Informacji udziela Agencja:
Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 - Caixa postal 220 - CURITYBA

PALENIE I MIELENIE SŁYNNEJ Kawy Tigre

»Kawa ta jest palona zna komie według najnow szego systemu«
AVENIDA SIMÃO BOLIVAR N. 415 (Dawniej Assunguy) Telefon 5-11 - CURITYBA.
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH SKLEPACH.

Pierwsze prymicje w PRUDENTOPOLIS

Słotny to był dzionek 6 sty stycznia.
Słońce, rosą poranną skapanie, delikatnym muśnięciem swych promieni, budzi ze snu pola i lasy, a w nich piaszka, co radosnem kwileniem hymn wiel bienia składają Najwyższemu.
A ten, którego Stwórca posta nowił panem nad wszelkiem stwo rzeniem, czyż może da się u bleo skrzydlatym śpiewakom? Nie - jak ongiś Trzej Królowie, prowadzeni opatrnościową gwiazdą do stajenki betlejem skiej - tak i dziś każdy kto mo że błęgnie do świętyni pańskiej.
A dzień ten dla nas podwój nie radosnym: oto w naszym ko ściele złożyć ma poraz pierwszy bezkrawą Ofiarę św. nowowy święcony ks. Wład. Majbuk, nasz rodak. To też zebrało się na tą ką uroczystość moc narodu, boć to pierwsze prymicje u nas.
Krzężałina i ruch nielada pa nował już na kilka dni przed Trzema Królami. Obcinano nie miłosiernie drzewa, wilo wieńce, zwożono liście palmowe i t. d. Przy bramie kościelnej stanęła druga z zieleni i wieńców, a w niej tablica z napisem: Benedi ctus qui venit in nomine Do mini, (Błogosławiony, który przy chodzi w imię Pana! woko cho rągiewki o barwach papełskich. Wnętrze kościoła przyozdobiono jak może nigdy: obok ołtarzy widziałeś choinki w swej stroj nej szacie, piękny żłobek z rze szą pasteryz, czuwających nad sporą gromadą bydła, Trzech Król z darami, - od stropu zaś zwisały potężne girlandy, tworzące efektowne formy.
Wybiła 10 godz. Z piebanji w

uroczystej procesji poprowadzo no prymicjanta do kościoła. Wien cem otoczyły młodego kapłana Dzieci Marii. Rozkołyszały się dzwony, radosnym dźwiękiem wi tając neoprezbzytera. Młody ka płan ubrawszy się w szaty li turgiczne, pełen podniosłych u czuć, rozpoczął Ofiarę mszy św. do której mu asystował X. Ca vatti, superior seminarjum z Ira ty. Blisko ołtarza klęczał ojciec szczęśliwego syna - dziękował Bogu, że ich życzenia się speł niły. Chór nasz pod wprawną batutą X. Orszulika, wykonał szereg ślicznych a tak przepięknych kolend. Po ewangelji wszedł na ambonę X. prob. Zabrzęski ka żąc o szczytnej godności i bo skiem postannictwie kapłana, słu gi bożego. Podniesienie - chwila najuroczystsza. Kościół,

AKCJA KATOLICKA

(Referat wygłoszony na XII Zjeździe Związku »Oświata« w Kurytybie). (W streszczeniu)
(Ciąg dalszy).
Drugim ważnem zadaniem Ak cji Katolickiej będzie zakładanie i rozwijanie kato lickich związków i stowarzyszeń młodzieży, soda licyj marjańskich, które na celu mieć będą uzupełnienie wycho wania szkolnego i przygotowania do pracy w duchu katolickim w swym zawodzie.
Trzeci dział pracy Akcji Kato lickiej, mający na celu pogłębienie znajomości wiary w masach wiernych, polegać będzie na urządzaniu religijnych od

Ponieważ wyjeżdżam DO POLSKI kupię wylosowane książeczki P. K. O. oraz odcinki procentowe
Oferty przyjmuje CHARUTARIA BRASILEIRA
Rua 15 de Novembro, 329 w Kurytybie.

Casa Jaragua

Telefon 403
przy Avenida João Pessoa Nr. 10 (dawniej Av. Luiz Xavier) - Curitiba. skład serów, masła, wędlin najrozmaitszego gatunku, jaj, szynek, salami i t.p. Artykuły te są sprowadzane z najtańszych i najlep szych fabryk. Artykuły pierwszorzędne. Ceny są bardzo niskie.
Obsługa w polskim języku.

Sprzeda się:

... jeden dom murywany przy Av. Simão Bolivar dawniej Assunguy, a drugi na kolonji Angelina; jeden teren 8 akrowy przy przedmieściu Graciosa, oddalony 16 km. od centrum miasta; jeden teren 14 akrowy składowy składający się z pastwiska, 12 ki lometrów oddalony od miasta; jeden te ren 14 akrowy składający się z lasu i pastwiska 16 km. oddalony od miasta; jeden teren (vargem) po 1.500.000 za akier w każdej ilości. Informacje udziela: Martins (Barbiero)
Juveve - Curitiba - Paraná

Jest do sprzedania

bardzo tania teren 185 akrowy, w lo tach, w miejscowości FAXINA DO SILVA odległy 28 kilometrów od mia steczka Palmeira położonyy drogą kołową. Teren ten posiada las dzie wicy składający się z drzew imbujoych i pinjorowych, nadających się do bu dowy pierwszej jakości, oraz piękne her wale i »kapoietę«. Ceny zależne od po łożenia terenu.
Rosa Neves - Palmera - Paraná

Sklep Artykułów Spożywczych

Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa
Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. - Po siadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.
SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE
Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRAÇA CORONEL ENEAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO - CURITYBA

„A Vencedora“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskaw kowe, bananowe, mleczne i gumowe. - Procz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bar o przystępnych. - Uprasza się Szan. Rodaków o łaskę we przekonaniu się że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI
Curityba - Rua Cabral N. 451 - Curityba

Bank Francusko - Włoski

Południowej Ameryki
Ulica 15 de Novembro - Bóg 1-ro de Março
Curityba
KAPITAŁ ZREALIZOWANY Frs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Frs. 138 MILJONÓW
31 Filje w Brazyliji, Francji, Argentynie, Urugwaju, Chile i Kolumb i
Korespondent oficjalny Skarbów francuskiego i włoskiego.
Załatwia wszelkie operacje Bankowe na najlepszych warunkach.
Podejmuje się przesyłek pieniężnych do Polski w złotych w każdej innej walucie za pośrednictwem następujących ban ów
Bank Handlowy w Warszawie, Warszawa.
Filje: Baranowiec, Będzin, Brześć n/ Bugiem, Częstochowa, Ka iez Katowice, Kowel, Kraków, Łódź, Lublin, Lwów, Plock, Poznań, Ra dom, Równo, Sosnowiec, Wilno i Włocławek i korespondenci we w sztych miastach polskich.
Bank Francusko - Polski, Paryż
Filje: Częstochowa, Gdańsk, Katowice, Łódź, Poznań i Warszawa.

Skład Pierwszorzędny Polski Artykułów Spożywczych

Władysława Józefa Brzezińskiego
przy RUA IGNACIO LUSTOZA 41, róg RUA DUQUE DE CAXIAS
Każdy chce kupić dobrze i tanio a zwłaszcza w czasie kryzysu. Ołóż w moim składzie można kupić tanio i dobre artykuły spożywcze jak: cukier, ma kę, ryż, ziemniaki, otręby i dużo innych artykułów w ten zakres wcho dzących. - Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. - Narzędzia kuchenne stołowe; narzędzia do uprawy ogrodów.
Posiadam artykuły tylko w najlepszym gatunku i sprzedawam je bez pośredni ków za gotówką i dlatego mogą sprzedawać je bardzo tanio. Proszę odwiedzić mój skład.
Władysław Józef Brzeziński.

znacznie wypełniony, zaległa św. cisza, skupienie. W kornym hoł dzie oddają cześć Zbawcy swe mu te rzesze ludu, jak kiedyś ubodzy pastuszkowie i potężni Trzej Królowie. Po mszy św. prymicjant udzielił zebrany swego błogosławieństwa wraz z obrazkami pamiątkowymi.
Wrażenie niezłatarte pozosta wiła uroczystość na uczestni kach; zadowolenie swe objawili w słowach: »ach, jak to piękne - jak śliczne!« Tak, bo tylko uroczystości religijne potrafią po dniłością uczuć zaspokoić ser ce ludzkie, stworzone dla wyż szych rzeczy.
Któż i kiedy wejdzie w ślady X. Majbuka? Rodzice katolicy, największe to dla was szczęście, jeśli wychowacie, i oddacie syna waszego na służbę Boga, - a tak bardzo potrzeba dobrych a gor lych kapłanów, gdyż zawsze rozosłana prawda słowa Chr. Pana: Żniwo jest obfite, ale robo ników jest mało». Wiarus.

wychowawczych. Bardzo warto ściowym środkiem pogłębienia wiary są rekolekcje stanowe, pielgrzymki, misje ludowe.
Członkowie Akcji Katolickiej winni przedewszystkiem dążyć do własnego udoskonalenia się we wnętrznym w swem życiu pry watnem, by świecić przykładem osobistych cnót i miłości chre ścijańskiej.
W dziele apostołstwa świe ckich Akcja Katolicka zorganizo wać winna
kursy katechetów, którzyby mieli za zadanie poma gać w pracy duszpasterskiej ka płanom.
Za wielce wdzięczne zadanie dla Akcji Katolickiej uważa Oj ciec św. złagodzenie tarć par tyjnych przez to, że członkowie różnych partyj, biorąc udział wspólnie w Akcji Katolickiej będą jednoczącym wpływowi my śli katolickiej.
Akcja Katolicka rozpocząć ma energiczną walkę przeciwko sze rzonym w piśmie i słowie błędnym teorjom sprzecznym z nauką Kościoła, a także stanowczo wystąpi w obro nie moralności publicznej. Bronić będzie świętości i nierozzer walności małżeństwa chrześ cijańskiego, ostrzeżać przed mał żeństwami mieszanemi.
Zadaniem Akcji Katolickiej jest walka z pornografią we wszelkich jej przejawach w słowie, piśmie, teatrze, filmie. Przeciwwstawiać się ma ona pogańskiemu kultowi nagości, zwalczać nieskromną modę nie wieścją.
Żywo się ma zająć Akcja Ka tolicka kwestją socjalną, głosząc i rozpowszechniając za sady Kościoła katolickiego, któ rym jasny dał wyraz papież Leon XIII.

Poza wymienionemi dziedzi na mi pracy, Akcja Katolicka rozwi nąć winna żywą działalność dobroczynną, popierając wszelkiego rodzaju dzieła miłosterdzia chrześcijań skiego, a także gorąco propago wać idee misyjną, współpracując z licznymi istniejącymi stowa rzyszeniami misyjnymi.
Wyciszenie to nie jest oczy wiście wyczerpującą, a ma na celu jedynie wskazać ważniejsze dziedzi ny, w których Akcja Ka tolicka rozwijać będzie swą dzia łalność. (D. n.)

Czy już ofiarowałeś 1 milrejsa na Komitet sprowadzenia zwiozku p. Tadeusza Chrostowskiego.

Na pełnym morzu 400 pasażerów chorych na grupę.

Na Atlantyku panują silne burze. Angielski statek pasażerski „Came ronia“ przybył do portu w Glasgow z opóźnieniem spowodowanym bur zą, sześciu pasażerów wskutek nie zwykłe silnych kołysań okrętu do zna sto ciężkich obrażeń i musiało po przybyciu do portu, zawięzać pomocy lekarskiej. 400 pasażerów zachorowało na grupę.
Z Amsterdamu donoszą o nie zwykłe ciężkiej przeprawie jaką miał okręt angielski „Corinthia“, który wyjechał z portu w Montreal (Kanada) z ładunkiem kukurydzy. Okręt dostał się w stronę silnej bur zy, z którą walczył przez ostyry dni. Fale morskie zmyły z pokładu dwóch marynarzy, którzy utonęli. Kilku ludzi z załogi uległo ciężkim okaleczeniom. Dwóch z nich ma po łatanie nogi. Woda morska, która wdarła się do kuchni i magazynu doprowadziła do choroby i zniszczenia wszystkie środki żywności tak, że załoga przez resztę podróży trwa jącej 8 dni, żywić się musiała su charami. Załoga przybyła do portu w Amsterdamie w stanie zupełnego wyczerpania.

Złośliwy Nieprzyjaciel...

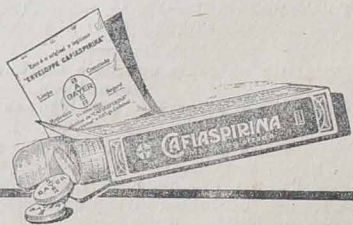
Wszystko gotowe! Czas iść na bal... Raduje się człowiek i wyczekuje tej godziny którą będzie mógł spędzić w wesolem towarzystwie. Aż tu naraź złośliwy nieprzyjaciel psuje radość. OKROPNY BÓL! MIGRENA, BÓL GŁOWY, NEURALGJA, ZAZIĘBIENIE. REUMATYZM, BÓL USZU, ZĘBÓW, ALBO JAKIEŚ OSEABIENIE.

Cóż robić? Prosta rada. Zażyj jedną pigułkę słynnego lekarstwa

CAFIASPIRINA

i wszelkie bóle w tej chwili znikną.

CAFIASPIRINA nie szkodzi.

BALSAMO SIA HELENA

Infallível contra dores.

leczy reumatyzm, bóle piersiowe, bóle zębów, uszu, neuralgię, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo zażywa się przez nacieranie. Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Gdy Szanowny Pan będzie potrzebował

Octu do Konserw

wyrobianego za pomocą fermentacji, to proszę adać się Fabryki

Valentim Bannach Sobrinho

Rua Mar. Deodoro 942 — Adres Telegr. Bannach — Telefon 6-4 — CURITYBA. Jest to jedyna Fabryka Octu w Południowej Brazylii.

SKŁAD MEBLI

Firmy: JAKÓB KOZIEN

RUA SÃO FRANCISCO 332

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołaski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

POLSKI HOTEL

HOTEL MARTINS

Właściciel: M. Jaruga

RUA RIACHUELO N. 114 — CURITYBA — Paraná

Naprzeciw Pałacu Muniypalnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel 989.

Kuchnia pierwszorzędna. Urządzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku z wszelkimi wygodami i higieną. 50 pokoiów urządzonych z komfortem. — Ceny przystępne.

APTEKA

HUMANITARIA — DROGARIA

Rua Dr. Trajano Reis N 3 — CURITYBA

Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.

Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

C-ia de Terras do Norte do Paraná

NA REZERWIE POLSKIEJ

Sprzedaje **LOTY** pierwszorzędnej ziemi (Terra roxa apurada), wydajacej nadzwyczajne plony, bez jakichkolwiek nawozów: 100 worków kukurydzy z akra, 200 arów kawy z 1000 krzków. Niema mrówek • Saunas • Wysokość 600 metrów. Każden lot ma drogę automobilową i wodę. Klimat bardzo zdrowy. Kolej żelazna blisko.

Na REZERWIE POLSKIEJ, cena gotówka lub na czteroletnie spłaty, wynosi 400\$000 za alnier.

Ważne! W okolo REZERWY POLSKIEJ sprzedaje się już alnier po 600\$000. A więc korzystajcie z przywileju niskiej ceny na REZERWIE POLSKIEJ! — Tylko przez Agenta upoważnionego **IGNACY SZANKOWSKI — CAMBARA — PARANA.**

Uwaga: Dla kupujących dojazd koleją z Ourinhos lub Cambará na miejsce, tam i z powrotem ZA DARMO, bez obowiązku kupna.

SKŁAD WAPNA

FABRYKA WAPNA

stale czynna w Tamandaré — Paraná. Jedyna w Stanie. Drzewo surowe i obrabione. Drzewo do budowl i t. d. Skład Nawozów wapiennych, które się nadają świetnie na ziemie jałowe i na winnice.

DOMINGOS SCUCATO & Cia.

Fabrykanci i Eksportowcy na wielką skalę, słynnego wapna

EXTRA BRANCA, najlepszego w Stanie. Telefon 7-3-5. Curitiba — Rua João Negrão 530 — Paraná.

SKŁAD NASION JARZYN I DRZEWEK OWOCOWYCH w składzie:

SEMENTEIRA

Travessa Oliveira Bello Nr 33 A. H. Asahi Cia

Dziewka owocowa najrozmaitszych gatunków sprzedaje po cenach bardzo niskich.

Wyrabia bukiety, wianki ryśunki do ogrodów i parków.

Nasiona świeże i gwarantowane; wysyłamy pocztą i koleją na całą Brazylię. CENY NISKIE

Pierwszorzędny Polski Skład ARTYKUŁÓW SPOŻYWCZYCH STANISŁAWA POPIEŁA

Rua Floriano Peixoto Nr. 2331 — CURITYBA

Artykuły spożywcze w najczystszych gatunkach sprowadzane bez pośredników za gotówkę. — Najrozmaitsze napoje krajowe i zagraniczne. Kupuje wszelkie produkty kolonialne i płaci za nie dobrze.

Piwo SOBERBA z ATLANTYKI jest dla wszystkich

TELEFON 790-791 — DEPOSITO: TELEFON 709.

Ponure przepowiednie „jasnowidzów“ polskich

Nowy Rok. Głos zabierają różni jasnowidze i wróżbiarze w poszczególnych krajach. Dotychczas czytaliśmy przepowiednie wypowiedziane przez zagraniczne powagi na tem polu. Obecnie głos zabiera polska madame de Thebe, p. Jadwiga Domańska.

ROK 1933 ci—ROKIEM KLĘSKI

— Widzę dokoła mroki — powiedział p. Domańska. — Nadchodzący rok, 1933-ci, będzie rokiem klęskowym. Chmurę gromadzą się nad Europą. Stwierdzam, że rok tysiąc dziewięćset trzydziesty trzeci będzie wysoce niepomyślny dla całego świata, nie wyłączając Polski. Jeżeli chodzi o stosunki gospodarcze, kryzys ulegnie małowemu zatamaniu się na wiosnę, nie będzie to jednak poprawa trwała. W Polsce może jednak poprawa będzie wydatniejsza, niż gdzie indziej, a to w związku z nawiązaniem stosunków handlowych z Sowietami.

ŚMIERĆ CZEKA DOSTOJNIKÓW

— Rok 1933-ci odznaczy się śmiercią szeregu wybitnych osobistości i mężów stanu Europy. Jeżeli chodzi o rząd w Polsce, to ani ustrój, ani kierunek rządów nie ulegną zmianom. Natomiast nastąpią duże zmiany wśród rządzących osobistości. Latem oczekiwane należy poważniejszych zaburzeń, które jednak zostaną stłumione. Pod koniec roku skonsolidowana opinia publiczna wyrze wybitny wpływ na dalsze losy rządu.

WOJNA NA ZACHODZIE

— W roku tym oczekiwać na-

leży starć zbrojnych, słyszę brzęk oręża. Czyżby owe głosy nie nadchodziły z granicy polsko-niemieckiej? Widzę lud śląski, który mężnie, pierś przy pierś, z wołaniem »nie damy ziemi skąd nasz ród« zaniesie wielki protest przeciwko szaleńczym planom rewizjonistycznym, wysuwany przez Niemcy.

— W Niemczech zamęt wzmoże się w dalszym ciągu. Rok 1933-ci będzie rokiem całkowitego upadku Hitlera, a nie jego idei, która znajdzie coraz więcej zwolenników. Hindenburg umrze w roku 1933-cim. Nie będzie to jednak jedyna głowa państwa, której śmierć okryje kirem żałobny kraj. W roku 1933-cim należy oczekiwać w Polsce poważnych zatargów z mniejszościami narodowymi, a przede wszystkim z żydami i Ukraincami. Klęskowy r. 1933-ci będzie też rokiem wielkich katastrof. Należy oczekiwać wstrząszeń ziemi we Włoszech. Polsce zdarzy się wstrząsająca katastrofa kolejowa.

Głos pani Jadwigi Domańskiej słabnie. Panure »rewelacje« kończą się.

Co przepowiada astrolog Pobóg-Czerwiński

W niemiłej ciemnych barwach maluje nadchodzący rok znakomity astrolog Pobóg-Czerwiński. Znakoimty astrolog właśnie ukończył sporządzanie horoskopu na rok nadchodzący.

— Rok 1933-ci rozpoczyna się pod znakiem Saturna. Układ gwiazd na ten rok jest wprost fatalny. Rok 1933-ci będzie ro-

kiem ogromnie niepomyślnym. Kryzys gospodarczy spotęguje się i sytuacja z lat poprzednich będzie uważana za bardzo pomyślną w porównaniu z tem, co nas czeka. Jeżeli chodzi o

STOSUNKI MIĘDZYKRAJOWE,

oczekiwać należy całkowitego uspokojenia się na Wschodzie. Natomiast coraz silniejsze wstrząsy niepokoić będą Zachodnią Europę, a w orbicie poważnych międzynarodowych zatargów wciągnięta zostanie Polska. Mars zbliża się nad Europę i obawiać się należy, że już w najbliższym czasie wpływ jego stanie się o tyle potężnym, że już w 1933-cim roku rozpoczyna się w Europie działania wojenne. Latem 1933-go roku nie jest wykluczone, by wybuchła

WOJNA WŚRÓD PAŃSTW CENTRALNYCH

Europy, w którą wciągnięta zostanie też Polska. Na wiosnę roku 1933-go należy oczekiwać zmiany rządu w Niemczech. Niemcy jawnie wypowiedzą Traktat Wersalski i zajmą postawę atakującą wobec Europy. Francja zajmie stanowisko niezdecydowane, natomiast Anglia wbrew dotychczasowej tradycji, ostro przeciwstawi się Niemcom. Ameryka w r. 1933-cim zrezygnuje zupełnie ze swych długów wojennych.

— W Polsce na widownię polityczną

WEJDZIE NOWY MAŻ STANU,

którego głos zaważy na kierunku rządu. Nie zmieni on jednak tego kierunku, dopiero pod koniec 1933-go roku nastąpi pewne zatamowanie w dotychczasowych metodach rządzenia Polską. — Polskę oczekuje

KLĘSKA DROŻYZNY.

Już w najbliższym czasie ceny zaczną się podnosić, a wkrótce osiągną poziom bardzo wysoki. Układ gwiazd wskazuje na ogromne krachy finansowe potężnych przedsiębiorstw, m. in. nastąpi upadłość wielkiego banku — kończy swoje przepowiednie prof. Pobóg-Czerwiński. Stwierdzić należy, że przepowiednie zarówno p. Domańskiej, jak i Poboga-Czerwińskiego wielokrotnie sprawdzały się.

ZNACHORZY WYPĘDZALI DJABŁA Z DZIEWCZYŃKI, AŻ ZADUSILI JĄ.

Z Linden (Ameryka Północna) Paul i Coy Oaks, bracia, podają się za duchownych sekty »apostolskiej«, leczących chorych za pomocą modlitwy, zostali aresztowani pod oskarżeniem o morderstwo. Bracia przyznali się, szeryfowi Curlinghtowi, że zadusili na śmierć 5-letnią córeczkę państwa W. Clayton • wypędzając z niej djabła.

Dziewczynka była niema i nie mogła chodzić w następstwie choroby paraliżu dziecięcego. — Znachorzy powiedzieli rodzicom, że dziecko jest »opętane przez djabła« i oni wypędzą go, a ją ulecą.

»Wypędzenie djabła« odbyło w domu Claytonów. Znachorzy pomyśleli dzielecko, aż wyziono to ducha.

Wielkie oburzenie powstało przeciw szarlatanom w Linden i okolicy i podszyfery w trudności ich uratowali od zlinozowania.

Wesoły kącik

LOKATA. Między dwoma poważnymi przeciwnikami odbył się pojedyn-

nek na pistolety. Jeden wyszedł zupełnie bez szwanku, drugi został trafiony, ale tak szczęśliwie dla siebie, że kula uderzyła go w portmonetkę, w której było sporo monet i odbiła się. Jeden ze świadków, obecny przy tem, zauważył:

— No, po raz pierwszy w moim życiu widzę pieniądze dobrze ulokowane.

DOKŁADNY.

— No cóż, miał pan w tym roku u siebie na wsi dużo już śniegu?

— Dość... Ale mój sąsiad miał znacznie więcej.

— Jakże to możliwe?

— No, bo on ma znacznie więcej gruntu.

WIEK CUDÓW.

— Ile wasza krowa daje dziennie mleka?

— Teraz w lecie, gdy się pastwie na łące, to dziesięć litrów...

— No, to wcale niezłe! Cóż wy z tem mlekiem robicie?

— Trzy litry wypijamy sami, a dwanaście dostarczamy do mleczarni.

ZABEZPIECZENIE.

Pani, która kupuje w wędliniarni w sobotę na niedzielę świeżą, ciepłą jaszczkę kielbase, pyta się rzeźnika:

— Ale, proszę pana, bo to teraz tyle piszą w dziennikach o tych trychinach, czy w tej kielbasie niema czasem trychin?

— Ale gdzie, pani dobrodziejko, którzy tam trychiny wzięli! — Przecież kielbasa jest zawieszona, jak się patrzy, na obu końcach.

RACJA

— Czy to prawda, że kobiety żyją dłużej od mężczyzn?

— Naturalnie. Szczególnie wdowy.